

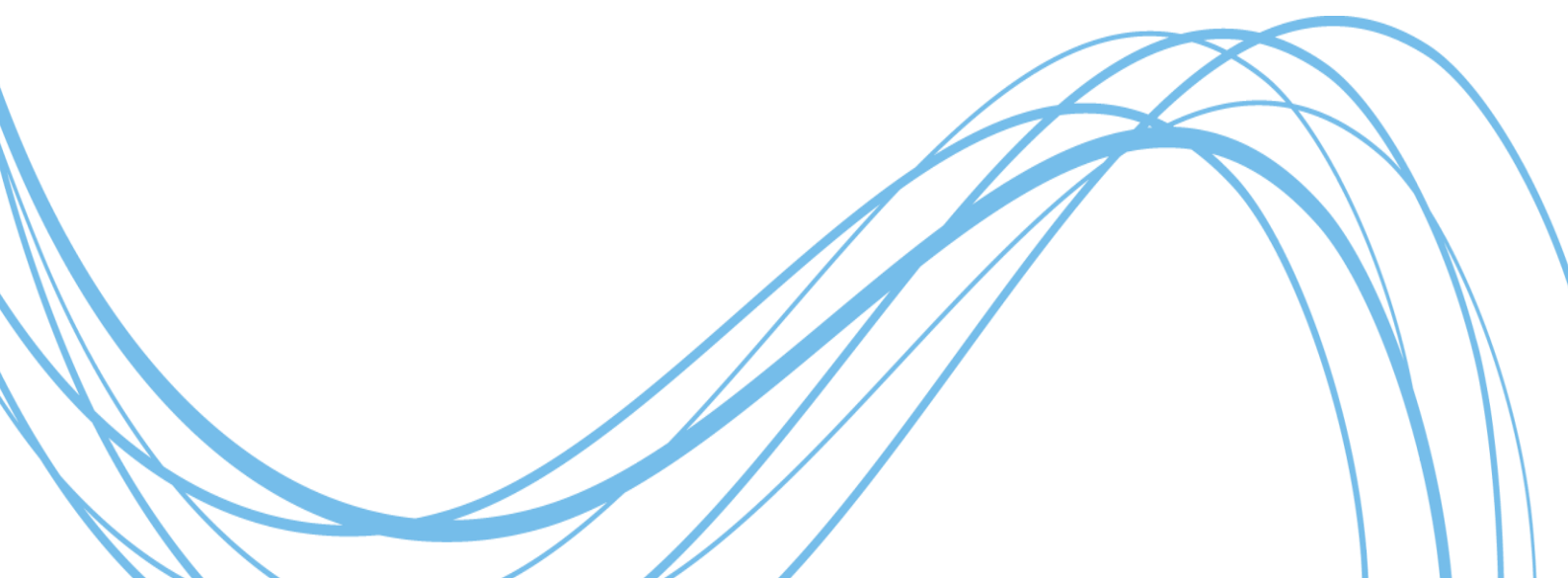
Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Copernicus förskola

Giltighetstid: 2023

Ansvarig rektor: Susann Israelsson

Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

Vision

Vårt förhållningssätt präglas av Sundsvalls kommuns vision:

”Tillsammans släpper vi skapande kraften fri och bygger ett hållbart Sundsvall med plats för alla”

Vi är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

Vårdnadshavaren skall med tillit och trygghet kunna lämna sitt/sina barn hos oss under dagarna. Där trygghet och tillit står som en garant för att barnen skall få utveckling och omsorg som bildar en helhet.

(utdrag ur Ledarplanen för Copernicus förskola)

Arbetssätt

- MOD: Modet att stå upp för barnets bästa
- HELHETSSYN: Allas lika värde – Allas rätt till sitt bästa jag
- ÖPPENHET: Våga vara ”konstruktivt granskande vänner”

Förskolans uppdrag är att följa de normer och värden som står i läroplanen. *Alla människors lika värde, respekt för individen och ett demokratiskt klimat.* Genom att vara närvarande/härvarande pedagoger kan vi se till att alla barn får rätt till inflytande och delaktighet.

Vi på Copernicus anser att engagerade pedagoger som tror på den kompetenta människan och skapar tillåtande miljöer för utmaningar ger bästa möjligheter och förutsättningar till fortsatt lärande och utveckling.

Det ska råda ett öppet och accepterande förhållningssätt där alla respekteras. Alla barn har rätt att bli sitt bästa *jag*. Vi har ett gemensamt ansvar för våra barn på förskolan.

Vårt utgångsläge är att det är den utsatta som äger sin upplevelse. Vi arbetar främjande genom att vi har ett här- och närvarande tänk i arbetet samt att det skall vara ett gott samarbete mellan förskola och hem.

Vi arbetar systematiskt med Kvalitetsindikatorn ”Atmosfär, organisation och lärmiljö” Varje arbetslag gör en självvärdering och utifrån denna görs en utvecklingsplan för både enskilt arbetslag samt för Copernicus som helhet.

Vi har en medveten tanke kring vår organisation av verksamheten, dels av våra pedagogiska miljöer och vårt pedagogiska material men även hur barnen grupperas och pedagogernas placering.

Vi har genom kollegialt lärande fått en större medvetenhet om vårt förhållningssätt och på så sätt kan vi stärka arbetssättet för en ökad likvärdighet.

Barns integritet: Utifrån Lpfö 18 betonas vikten av att respektera barns kroppsliga och personliga integritet. Att känna trygghet i sin identitet innefattar att vara medveten om sin kroppsliga och personliga integritet. Vi arbetar aktivt för att barnen på olika sätt ska få utveckla en trygg identitet. Det kan innebära ex. att som vuxen hjälpa barnet att förstå sina egna signaler. Vi ska hjälpa barnet att berätta för en vuxen om någon kränker dennes integritet.

Genom att vi arbetar med materialet som kopplar till Barnkonventionen har vi möjlighet att skydda och stödja barnens integritet utveckling.

Ljudfil från Skolverket: <https://soundcloud.com/skolverket/forsta-utkast-mastrad>

Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor och gruppstärkande aktiviteter. Till hjälp har vi ”Kompis- och Barnkonventionens materialet”

Vi ser att Likabehandlingsplan är en del av det dagliga arbetet och skall vara väl känt av oss som arbetar på förskolan.

Vårt förhållningssätt:

- Vi har ett respektfullt bemötande gentemot varandra.
- Vi har en insikt om allas lika värde.
- Vår övertygelse är att människan föds kompetent och med en drivkraft att vilja/göra gott.
- Vi uppmuntrar och stärker positivt beteende.
- Vi är med i konfliktlösning och både hjälper och stöttar att hitta alternativa lösningar.
- Vi är goda förebilder – barn gör som vi gör.

Kartläggning av riskområden

Vi ser att det kan uppstå konflikt/oro i barngruppen då vi har sammanslagning vid öppning/stängning. Det blir många barn i olika åldrar som skall samsas på en hemvist. För att

skapa trygghet för våra yngsta barn har vi valt en hemvist där våra yngsta barn går, detta kan ge brist på utmaningar till våra äldre barn, särskilt på eftermiddagen då en viss trötthet har infunnit sig hos samtliga på förskolan.

- Förväntningar på barnen?
- Vad kan vi erbjuda för utmanande material?
- Vi behöver kommunicera vilka förväntningar vi har på vår morgon/kvällsverksamhet, både för oss pedagoger och för barnen, utifrån att vi har ett gemensamt ansvar för samtliga barn på förskolan.

Vi ser att barnen oftast är där vi är, men vi behöver nå de barn som vandrar iväg och kan vara svåra att locka.

Vår uteverksamhet såväl som inneverksamhet skall vara trygg, utmanande samt lustfylld. Vi har arbetat med olika strategier vad vi erbjuder barnen för aktiviteter.

Mål för arbetet

En trygg och säker miljö skapar trygga barn och vuxna som kan känna tillit och erhålla mod att ha en öppenhet mot varandra

Utvärdering av genomförda insatser:

Vi är observanta på hur vi organiserar vår verksamhet, vi har en tydlig struktur över dagens innehåll för att skapa trygghet och känsla av delaktighet.

Vi ser att när vi är ”här och nu” med barnen ger vi dem bättre förutsättningar att lyckas.

Varje hemvists arbetslag/pedagog ansvarar för uteaktiviteter utöver de fasta utemiljöerna / dagligen. När flera pedagoger ansluter till aktiviteten och aktivt deltar ser vi att även barn från andra åldersgrupper blir nyfikna och leker utifrån sina förutsättningar, detta skapar en fin samhörighet.

Vi arbetar under hela året med “Från jag till Vi”. Barnen känner sig trygga i gruppen, att det alltid får plats en till i leken och att det är gott att samarbeta.

Där vi upplever att det finns en förhöjd olycksrisk är vi alltid en pedagog (ex. gungor, klätterställning)

Vi kan se utmaning i vår modell kring kartläggning av vår utemiljö som vi behöver utveckla under läsåret 2021

3 vagnar med olika material för att erbjuda fler mötesplatser med möjlighet till olika uttrycksformer och utforskande material har tillförts i utemiljön. Utvecklingsområde för vagnarna kan vara olika material för de olika årstiderna, placeras lättillgängligt i förråden.

Handlingsplan 2023

Åtgärd utifrån det vi sett läsåret 2021-2022:	Hur gör vi/insatser	Ansvarig	Uppföljning vårens utvecklingsdag 2023	Utvärdering ht-23 Hur har det gått? Vilka åtgärder har tagits?...& resultat?
<p>Utvecklingsområde för utemiljön: Material till rörelselek</p> <p>Hålla vagnarna med material levande under hela året</p> <p>Förrådet längst till vänster kanske kan användas till lärmiljö under den kallare årstiden</p> <p>Lilla gården behöver en nystart och vi behöver fundera över hur vi använder den och vad vi vill erbjuda.</p> <p>Uppmuntra olika konstellationer och möta olika kompisar.</p> <p>Se över vårt förhållningssätt i vår gemensamma utemiljö</p> <p>Fördjupat och förlängt arbete med "Från jag till Vi"</p> <p>Vi ser att de yngre barnen behöver ha en mer tillåtande lekmiljö för sitt utforskande.</p> <p>Lilla gården används inte på det sätt som vi tänkt, material och väder begränsar de äldre barnens (Pollux) användande. Vintergatan använder den inte alls. Pollux väljer att använda lilla gården mer på sommaren då den blir en förlängning av hemvisten.</p>	<p>Vad har vi skrivit för utvecklingsområden i våra indikatorer - hitta den röda tråden</p> <ul style="list-style-type: none"> • inventering av befintligt material • variera materialet i vagnarna efter årstider, skapa plats i förråden så vagnarna blir lättillgängliga • städa ur förråden, kastar/grovsopor allt som ingen vill använda • Pollux är nöjd med att använda lilla gården som den är under den varmare årstiden. En fundering att flytta vattenbordet till stora gården? • prioritera tillfällen då barnen möts i olika grupper och kompisar för att utvecklas som individer 	<p>Ute/LHU gruppen ansvarar, men kan delegera</p>		

Rutiner när barn kränker barn:

Varje pedagog/vuxen har både ansvar och skyldighet att agera om någon utsätts för kränkande, diskriminerande och /eller trakasserande behandling.

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar pedagog.
- Pedagog kontaktar rektor.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas. **(Viktigt att tänka samverkan, ej skuldbeläggande)**
- Anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärds skyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och organisation ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan yttre kontakter såsom ex. från BES behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

Varje pedagog/vuxen har både ansvar och skyldighet att agera om någon utsätts för kränkande, diskriminerande och /eller trakasserande behandling.

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare samt med berörd vuxen.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Barns delaktighet i arbetet med Likabehandlingsplanen:

- Kontinuerligt arbete med vårt kompis-barnkonvention material tillsammans med barnen, där vi diskuterar/reflekterar kring värdegrund med barnen utifrån deras ålder och mognad, även kopplat till Kvalitetsindikatorn Atmosfär, organisation & lärmiljöer

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsanter eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinderande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.